

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΣΥΝΟΧΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΚΑΙ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΤΩΧΕΙΑΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (Α.μεΑ.)
ΤΜΗΜΑ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ (Α.μεΑ.)

Αθήνα, 02-04-2026

Αρ. Πρωτοκ.: 7052

Ταχ. Δ/ση : Σολωμού 60
Ταχ. Κώδικας : 10432
Πληροφορίες : Σ. Γουλίδης
Τηλέφωνο : 211-0019343
Email : sgoulidis@yeka.gr

ΠΡΟΣ: ΟΠΕΚΑ
protokollo@opeka.gr
Κοινοποίηση: Συνήγορος του Πολίτη
kp@synigoros.gr

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ

ΘΕΜΑ: «Χορήγηση προνοιακών επιδομάτων ΑμεΑ σε κληρονόμους θανόντων δικαιούχων»

Με τα άρθρα 102 επ. του νόμου 4961/2022 (Α' 146) καθιερώθηκε από 16.09.2022 νέα ψηφιακή διαδικασία για την υγειονομική κρίση πιστοποίησης αναπηρίας, με την έκδοση ενιαίας γνωμάτευσης αναπηρίας και της σχετικής γνωστοποίησης του αποτελέσματος (Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας – Γ.Α.Π.Α.), από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), την οποία οι πολίτες μπορούν να χρησιμοποιήσουν σε οποιονδήποτε φορέα για τη λήψη παροχής ή κοινωνικής υπηρεσίας, που σχετίζεται με την αναπηρία τους.

Στην παρ. 4 του άρθρου 102 ορίζεται ότι κάθε αίτημα για συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες που προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία εξετάζεται μόνο μετά από την ολοκλήρωση της διαδικασίας πιστοποίησης της αναπηρίας.

Σύμφωνα με την παρ. 10 του άρθρου 103, το άτομο με αναπηρία που έχει πιστοποιηθεί με την παραπάνω διαδικασία, εφόσον υποβάλλει αίτημα προς τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (Ο.Π.Ε.Κ.Α.) για χορήγηση προνοιακής αναπηρικής παροχής σε χρήμα εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της Γ.Α.Π.Α., ως ημερομηνία υποβολής της αίτησης λογίζεται η ημερομηνία υποβολής της αίτησης για πιστοποίηση αναπηρίας. Η ίδια συνέπεια επέρχεται και στην περίπτωση κατά την οποία ο αιτών υποβάλλει αίτημα στον ΟΠΕΚΑ εντός δύο (2) μηνών από την κοινοποίηση απόρριψης της αίτησης που έχει υποβληθεί στον e- ΕΦΚΑ, εφόσον η αίτηση του προς τον ασφαλιστικό φορέα είχε υποβληθεί εντός τεσσάρων (4) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της Γ.Α.Π.Α..

Κατά την εφαρμογή των ανωτέρω έχουν παρουσιαστεί περιπτώσεις Ατόμων με Αναπηρία που υπέβαλαν αίτηση στην Εθνική Πύλη Αναπηρίας για την πιστοποίηση της αναπηρίας τους,

ωστόσο απεβίωσαν, χωρίς να έχουν προλάβει να υποβάλουν αίτηση για χορήγηση αναπηρικών παροχών στον ΟΠΕΚΑ. Ακολούθησαν αιτήσεις των κληρονόμων τους, προκειμένου να χορηγηθούν αναδρομικά στους τελευταίους οι αναπηρικές παροχές που προέκυψε από τις ΓΑΠΑ ότι θα δικαιούνταν τα αποβιώσαντα συγγενικά τους πρόσωπα. Οι αιτήσεις αυτές απορρίφθηκαν, καθώς δεν είχε κατατεθεί αίτηση για τη χορήγηση των σχετικών παροχών από τους θανόντες δικαιούχους, όσο βρίσκονταν εν ζωή.

Όμως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, δεν ήταν καν επιτρεπτή η υποβολή αίτησης χορήγησης παροχής πριν την έκδοση Γ.Α.Π.Α. αν και η υποβολή της αίτησης για την υγειονομική κρίση αναπηρίας, θα πρέπει να νοείται και ως εκπεφρασμένη δήλωση βούλησης του θανόντος ατόμου για την συνακόλουθη κατάθεση αίτησης απόληψης παροχών ή/και οικονομικής ενίσχυσης, καθώς η αρχική επιδίωξη κτήσης πιστοποίησης αναπηρίας από πλευράς του ενδιαφερόμενου ατόμου δεν χωρεί παρά προς χάριν λήψης κάθε δυνατής κρατικής μέριμνας.

Με αφορμή σχετική επιστολή της Ανεξάρτητης Αρχής «Συνήγορος του Πολίτη», στην οποία απευθύνθηκαν συγγενείς θανόντων, το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας προχωρεί σε επαναξιολόγηση των σχετικών διαδικασιών, με γνώμονα τις αρχές του κράτους δικαίου, της χρηστής διοίκησης, της επιείκειας και της δικαιολογημένης εμπιστοσύνης.

Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες έχει υποβληθεί αίτηση για την έκδοση πιστοποίησης αναπηρίας μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας, από τις 16-09-2022 και εντεύθεν, ο αιτών απεβίωσε προτού υποβάλει αίτηση στον ΟΠΕΚΑ για χορήγηση προνοιακής αναπηρικής παροχής σε χρήμα και η αίτηση υποβληθεί από τους κληρονόμους τους εντός των προθεσμιών της παρ. 10 του άρθρου 103 του ν. 4961/2022, η αίτηση πιστοποίησης αναπηρίας θα πρέπει να λογίζεται και ως αίτηση του θανόντος για χορήγηση της παροχής, υποβληθείσα κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πιστοποίησης. Εκκρεμείς υποθέσεις σε οποιοδήποτε στάδιο της διοικητικής διαδικασίας εξετάζονται σύμφωνα με τα ανωτέρω.

Υπό το πρίσμα των ανωτέρω, καλείται ο ΟΠΕΚΑ να εξετάσει εκκρεμείς, αιτήσεις, σε οποιοδήποτε στάδιο διοικητικής διαδικασίας, να καταβάλει τα αναδρομικώς οφειλόμενα σχετικά ποσά στους κληρονόμους των δικαιούχων που απεβίωσαν, λαμβάνοντας υπόψη την ημερομηνία κατάθεσης της αίτησης των τελευταίων για πιστοποίηση αναπηρίας μέσω της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας και σύμφωνα με την ημερομηνία έναρξης της αναπηρίας έως και την ημερομηνία θανάτου αυτών, και να ανακαλέσει άμεσα όλες τις απορριπτικές αποφάσεις επί σχετικών αιτημάτων κληρονόμων των θανόντων, είτε αυτές έχουν εκδοθεί από το αρμόδιο διοικητικό Όργανο πρώτου βαθμού του ΟΠΕΚΑ είτε από το μονομελές Όργανο του άρθρου 40 του ΠΔ 78/1998 (Α' 72), όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 41, παρ.2, εδαφ. β', του Ν. 4075/2013(Α' 89), κατόπιν υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής.

Η Υπουργός Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας

Δόμνα – Μαρία Μιχαηλίδου

Εσωτερική Διανομή:

1. Γρ. Γενικού Γραμματέα Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Καταπολέμησης της Φτώχειας
2. Γρ. Προϊσταμένης Γεν. Δ/σης Κοινωνικής Αλληλεγγύης
3. Δ/ση Πολιτικών ΑμεΑ